

Rosenholm Jagtforening

21. maj 2024
Sagsnr.: 24/8029
Kontaktperson:
Helle Kløcher
Tlf.: 29 33 94 63
hkl@syddjurs.dk

Er sendt til:

Digitale postkasse: CVR-nr 30228995

Rosenholm Jagtforening: formand@rosenholmjagtforening.dk

Tidsbegrænset miljøgodkendelse til lempet støjgrænse og påbud om reduceret skydetid ved Rosenholm Flugtskydningscenter

Syddjurs Kommune meddeler hermed Rosenholm Jagtforening følgende afgørelser vedrørende Rosenholm Flugtskydningscenter, Thorsagervej 28, 8544 Mørke:

- Tidsbegrænset miljøgodkendelse, hvor støjgrænsen i den gældende miljøgodkendelse lempes i perioden, hvor der etableres støjdæmpende foranstaltninger samt
- Påbud om reduceret skydetid i samme periode.

Den tidsbegrænsede miljøgodkendelse meddeles med følgende vilkår:

1. Der skal senest **den 1. juni 2026** være etableret støjdæmpende foranstaltninger, der sikrer, at støjgrænsen på 70 dB(A) ikke overskrides, jf. i vilkår 1.2.5.2 i miljøgodkendelsen fra den 26. september 2006, og som stadfæstet af det tidligere Miljøklagenævnet den 8. juli 2010.
2. Støjen fra flugtskydningsbanen må maksimalt belaste ejendommene Fårupvej 10, 17, 19, 21 og 23, 8544 Mørke samt Thorsagervej 26 og 31, 8544 Mørke med op til 75 dB(A) indtil de støjdæmpende foranstaltninger er etableret, dog ikke længere end til den 1. juni 2026.
3. Jagtforeningen skal senest **den 1. september 2024** søge om miljøgodkendelse til etablering af de jordvolde herunder de støjskærme, der skal anlægges i forbindelse med etablering af støjvæggene.
4. Jagtforeningen skal 2 gange årligt henholdsvis 1. januar og 1. juli, orientere Syddjurs Kommune om, hvad der er udført det foregående ½ år, og hvad der er planlagt udført i det kommende ½ år. Første gang er den 1. juli 2024.
5. Hvis der sker ændringer i projektet for reducere af støjen fra flugtskydningsbanen, skal Syddjurs Kommune straks orienteres.
6. Den tidsbegrænsede miljøgodkendelse bortfalder den 1. juni 2026.

Oplysningerne i vilkår 4 og 5 skal indsendes til Syddjurs Kommune, Virksomhedsgruppen, virksomheder@syddjurs.dk. Ansøgning om miljøgodkendelse skal ske via Byg og Miljø systemet.

Den tidsbegrænsede miljøgodkendelse meddeles i henhold til § 33 i Miljøbeskyttelsesloven¹.

Miljø og Klima

Tlf.: 87 53 50 00
syddjurs@syddjurs.dk
www.syddjurs.dk

Postadresse
Lundbergsvej 2
8400 Ebeltoft

Påbud om begrænset skydetid meddeles med følgende vilkår:

7. Der må skydes op til 2 dage om ugen inklusiv 1 dag med skydning om aftenen. Skydning i dagtimerne kan foregå mandag – lørdag. Skydning om aftenen kan foregå mandag – fredag.

Tidsrummene for henholdsvis dag- og aftenskydning fremgår af vilkår 1.2.2.4 i miljøgodkendelsen fra den 26. september 2006.
8. Der skal senest **den 1. juni 2024** indsendes en opdateret skydeplan for 2024.
9. Kravet om op til 2 skydedage om ugen bortfalder senest den 1. juni 2026.

Påbuddet meddeles i henhold til § 41 stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven.

Baggrund og vurdering

Et udkast til påbud om etablering af støjdæmpende tiltag blev forvarslet den 8. marts 2024, og kommunen modtog flere høringsvar. Bemærkninger til høringsvarene kan ses i det separate dokument "Bemærkninger til høringsvar", bilag 1.

Efterfølgende blev kommunen opmærksom på, at der ved en fejl ikke var medtaget et vilkår om reducere af skydetiden i perioden, indtil de støjdæmpende tiltag er etableret. Samtidig er kommunen blevet opmærksom på, at lempelsen af støjgrænsen i anlægsperioden skal meddeles som en tidsbegrænset miljøgodkendelse. Reducering af skydetiden i anlægsperioden skal meddeles som påbud.

Derfor fremsendes en redigeret afgørelse om henholdsvis tidsbegrænset miljøgodkendelse og påbud, hvor der er tilføjet 5 nye vilkår. Vilkår nr. 3 og 6 i den tidsbegrænsede tillægsgodkendelse og 3 nye vilkår i påbuddet om reducere af skydetiden i anlægsperioden. Derudover er fristen til etablering af de støjdæmpende foranstaltninger forlænget 2 måneder, da de endelige afgørelserne bliver truffet senere på grund af fornyet forvarsling.

Syddjurs Kommune fik den 28. august 2023 foretaget en akkrediteret støjberregning, hvor Miljøstyrelsens nye krav til udgangsværdier for haglgevær² blev benyttet i beregningen.

Støjberregningen viser, at støjgrænsen på 70 dB(A) er overskrevet med op til 5 dB(A) ved flere ejendomme på Thorsagervej og Fårupvej.

På den baggrund meddelte Syddjurs Kommune den 23. oktober 2023 påbud om at undersøge mulighederne for at nedbringe støjbelastningen fra flugtskydningsbanen og indsende en handlingsplan.

Danmarks Jægerforbund indsendte den 23. januar 2024 på vegne af Rosenholm Jagtforening en handlingsplan samt støjberregning for dæmpning af støjen fra flugtskydningsbanen, så støjgrænsen på 70 dB(A), fremadrettet vil være overholdt.

Da Jagtforeningen ønskede at rykke støjafskærmningen lidt længere væk fra standpladserne, indsendte Jagtforeningen den 12. februar 2024 en opdateret støjberregning.

Uddrag fra støjberegningen fra 9. februar 2024:

Den vestlige støjskærm (gul linje) er placeret 75 m fra standpladserne i skudretningen, mens støjskærmen mod syd (orange og rød linje) er placeret i skel til marken. Støjskærmen mod nord (turkis linje) er modelleret vinkelret på den vestlige skærm for at sikre tilstrækkelig flyvelængde for lerduerne. Alternativt til nordlige skærm, kan den vestlige skærm med fordel vinkles, som illustreret med gul stiplede linje, hvis det ikke giver problemer ift. pladsen.

Støjskærmenes topkote er henholdsvis 24 og 26 m jf. figur 1, hvilket grundet terrænets hældning, svarer til en effektiv højde på ca. 8 – 12 m over terræn.

Figur 1 – Placering af støjvold/støjskærm omkring flugtskydebanen.

Jagtforeningen har i handlingsplanen oplyst, at de støjdæmpende tiltag vil blive udført løbende inden for en 3-årig periode.

Det betyder, at støjgrænsen på 70 dB(A)I i den gældende miljøgodkendelse vil være overskredet i anlægsperioden ved ejendommene Fårupvej 10, 17, 19, 21 og 23, 8544 Mørke samt Thorsagervej 26 og 31, 8544 Mørke.

Projektet med støjdæmpning vil omfatte ansøgning om landzone- og byggetilladelse, miljøgodkendelse til etablering af jordvolde og ansøgning om fondsmidler samt igangsætte et større byggeprojekt, som omfatter etablering af flere store støjskærme herunder etablering af jordvolde mv.

Midlertidig miljøgodkendelse

Syddjurs Kommune vurderer, at der kan meddeles en tidsbegrænset miljøgodkendelse, hvor støjgrænsen i vilkår 1.2.5.2 lempes fra 70 dB(A)I til 75 dB(A)I, da

- overskridelsen af miljøgodkendelsens støjgrænse sker på baggrund af ændrede anbefalinger fra Miljøstyrelsen om udgangsværdier fra haglgevær,
- jagtforeningen har vist vilje til at etablere støjdæmpende foranstaltninger, og

- det er et større anlægsarbejde, der skal igangsættes.

For at sikre at de støjdæmpende tiltag igangsættes hurtigst muligt, er der stillet vilkår om, at ansøgning om miljøgodkendelse til etablering af jordvoldene herunder støjskærmene indsendes senest den 1. september 2024. Jagtforeningen skal være opmærksom på, at der ikke kan meddeles miljøgodkendelse førend, der er meddelt landzonetilladelse. Såfremt der ikke er indsendt en ansøgningen om miljøgodkendelse senest den 1. september 2024, vil kommunen overveje om antallet af skydedage skal reduceres yderlig eller bortfalde, indtil der er indsendt en ansøgning om miljøgodkendelse.

Da flugtskydningsbanens miljøgodkendelse er fra før, der blev fastsat standardvilkår for uden-dørs skydebaner, skal kommunen tage den gældende miljøgodkendelse op til revurdering og meddele standardvilkår, når der sker ændringer, der kræver et tillæg til miljøgodkendelsen. Revurderingen vil blive meddelt samtidig med miljøgodkendelse af jordvoldene.

Desuden skal Jagtforeningen hvert ½ år indsende oplysning om, hvad der er udført det seneste ½ år, og hvad der er planlagt udført i det kommende ½ år.

De beskrevne foranstaltninger i støjberegningen fra den 9. februar 2024 er afgørende for at støjen dæmpes tilstrækkeligt til, at støjgrænsen på 70 dB(A) ikke overskrides. Derfor skal kommunen straks orienteres, hvis der sker ændringer i projektet.

Vurdering jf. habitatbekendtgørelsen

Jagtforeningen vil i anlægsperioden overskride støjgrænsen på 70 dB(A) i miljøgodkendelsen. Syddjurs Kommune vurderer derfor, at skydetiden skal reduceres, så naboerne i anlægsperioden udsættes for færre dage med skudstøj.

Antallet af skydedage er derfor reduceret fra 3 dage om ugen til 2 dage om ugen. Det er inklusiv, hvis jagtforeningen ønsker at skyde om aftenen. Skydning i dagtimerne kan foregå mandag til lørdag og skydning om aftenen kan foregå mandag til fredag.

Forvarsling af afgørelserne

Udkast til den tidsbegrænsede miljøgodkendelse til lempet støjgrænse og påbuddet om reduceret skydetid blev sendt i høring den 30. april 2024.

Syddjurs Kommune modtog den 9. maj 2024 hørings svar fra beboerne på Fårupvej 6, 10, 12, 15, 17, 19, 21 og 23, 8544 Mørke. Hørings svaret omhandler påbuddet om reducere af skydeaktiviteten.

Kommunens bemærkninger:

Vilkår 7: Skydeaktiviteten ønskes reduceret til 1 dag om ugen.

Syddjurs Kommune er opmærksom på, at støjgrænsen på 70 dB (A) ikke kan overholdes i anlægsperioden, hvorfor antallet af skydedage er blevet reduceret til to dage om ugen som en

afbødende foranstaltning for at reducere den samlede støjbelastning i forhold til de omkringliggende naboer. Kommunen har ud fra en samlet vurdering fundet, at dette tiltag er proportional i forhold til hensynet til naboerne på den ene side, og hensynet til flugtskydebanens aktiviteter på den anden side.

Vilkår 8: Tidsfristen til indsendelse af en opdateret skydeplan ønskes ændret til den 15. maj 2024.

Kommunen kan ikke fastsætte en tidsfrist, der ligger før den endelige afgørelse er meddelt, derfor fastholder kommunen fristen den 1. juni.

Klage over afgørelsen

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. §§ 98 – 100 i Miljøbeskyttelsesloven.

Skriftlig klage og klagefrist

En eventuel klage skal indgives via Klageportalen, via www.naevneneshus.dk eller direkte på www.borger.dk eller www.virk.dk. På www.borger.dk eller www.virk.dk, skal der logges på, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Syddjurs Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis der ønskes fritagelse for at bruge Klageportalen, skal der indsendes en begrundet anmodning til Syddjurs Kommune. Kommunen videregiver herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen altid fra bekendtgørelsen.

Klagen skal være indsendt senest **den 18. juni 2024**.

Virksomheden vil straks få besked, hvis Syddjurs Kommune modtager en klage. Tilsvarende vil virksomheden straks efter klagefristens udløb få besked, hvis Syddjurs Kommune ikke har modtaget nogen klager.

Gebyr på klage

Ved klage, skal der indbetales et gebyr på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort via Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

Nærmere vejledning omkring brug af Klageportalen findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside, www.naevneneshus.dk samt på www.borger.dk og www.virk.dk.

Aktindsigt

Vi gør opmærksom på, at sagens parter har adgang til aktindsigt i medfør af forvaltningslovens³ § 9. Der er adgang til aktindsigt i medfør af miljøoplysningslovens⁴ § 2 for så vidt angår miljøoplysninger.

Det er muligt at se akterne i sagen. Sagens dokumenter kan findes på Syddjurs Kommunes hjemmeside via dette link: [Syddjurs Åben Indsigt](#). Sagen har nummer 24/8029. Er der spørgsmål i den forbindelse, kan der rettes henvendelse til Syddjurs Kommune på virksomheder@syddjurs.dk

Med venlig hilsen

Helle Kløcher
Miljøsagsbehandler

/

Morten Hundahl
Afdelingsleder

Følgende er orienteret om afgørelserne:

- Fårupvej 6, 8544 Mørke
- Fårupvej 10, 8544 Mørke
- Fårupvej 12, 8544 Mørke
- Fårupvej 15, 8544 Mørke
- Fårupvej 17, 8544 Mørke
- Fårupvej 19, 8544 Mørke
- Fårupvej 21, 8544 Mørke
- Fårupvej 23, 8544 Mørke
- Thorsagervej 24, 8544 Mørke
- Thorsagervej 26, 8544 Mørke
- Thorsagervej 31, 8544 Mørke
- Tronholmvej 3, 8410 Rønde
- Danmarks Naturfredningsforening, dnsyddjurs-sager@dn.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, trvest@sst.dk
- Friluftsrådet, syddjurs@friluftsradet.dk

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 48 af 12. januar 2024 Miljøbeskyttelsesloven

² Miljøstyrelsens brev af 22. marts 2023 – nye anbefaling til beregning af støjniveauer fra udendørs skydebaner, hvor der anvendes haglvåben.

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 980 af 16. august 2017 Miljøoplysningsloven

Bemærkninger til høringssvar

Syddjurs Kommune fremsendte den 8. marts 2024 udkast til påbud om støjdæmpende tiltag.

Kommunen modtog et samlet høringssvar fra beboerne på ejendommene Fårupvej 6, 10 12, 13, 14, 15, 17, 19, 21, og 23, 8544 Mørke. Derudover er der modtaget høringssvar fra Tornholmvej 3, 8410 Rønde, samt supplerende høringssvar fra Fårupvej 19 og 23, 8544 Mørke.

Da høringssvarene berører de samme emner, har kommunen valgt at kommentere høringssvarene samlet.

Støjdæmpende foranstaltninger

I ansøgningen om landzone- og byggetilladelse samt miljøgodkendelse skal jagtforeningen præcisere, hvordan det endelige projekt vil blive udført. I den forbindelse vil vi sikre, at projektet lever op til de forudsætninger, der er angivet i støjberegningen (kote og afstand til standpladserne), herunder at overfladerne er beklædt med støjdæmpende materiale.

Der er tvivl om hvornår støjdæmpningen skal være udført.

Det er tidsfristen i afgørelsen, der fastlægger, hvornår støjdæmpningen skal være udført.

Overskrider støjgrænsen i flere år.

Syddjurs Kommune vil meddele en tidsbegrænset miljøgodkendelse, hvor støjgrænsen lempes i anlægsperioden. Der vil blive stillet et vilkår om, at støjgrænsen lempes indtil den 1. juni 2026. Fristen er forlænget med 2 måneder, da den endelige afgørelse bliver truffet senere på grund af fornyet høring.

Ved en fejl er der ikke medtaget et vilkår om, at antal skydedage om ugen reduceres, indtil de støjdæmpende foranstaltninger er etableret. Dette bliver medtaget i et nyt udkast til afgørelse.

Klagers konkrete krav til en handlingsplan

På baggrund af de meddelte vilkår, er det Syddjurs Kommunes vurdering, at projektet følges tilstrækkelig tæt til kunne gribe ind, hvis der ikke er fremdrift i projektet.

Der vil dog blive stillet et supplerende vilkår for, hvornår der senest skal ansøges om miljøgodkendelse til jordvoldene og støjskærmene.

Bemærkning til støjberegning vs. støjmåling

Det er i Miljøstyrelsens vejledning nr. 1/1995 beskrevet, at støj fra skydebaner *som den altovervejende hovedregel skal fastlægges ved beregninger*. Det er fra Miljøstyrelsen og i flere klagenævnsafgørelser oplyst, at *beregninger må klart foretrækkes ved anlæg af nye baner eller ændringer ved eksisterende baner*. Der er ikke tale om, at målinger er mere troværdige end beregninger.

Støjmålinger anses for at være mere påvirkelige af meteorologiske forhold, og mere omfattende tidsmæssigt at udføre. Syddjurs Kommune igangsatte projektet med at måle støjen fra flugtskydningsbanen i august 2022, men det lykkedes ikke inden for knap et år at have en dag, hvor bl.a. alle krav til de meteorologiske forhold var opfyldt. For at sikre en acceptabel lav usikkerhed på måleresultatet, skal der laves støjmålinger på 3 forskellige dage, og det har vist sig i forhold til flugtskydningsbanen, at have lange udsigter. Da Miljøstyrelsen i mellemtiden udsendte en ny anbefaling med opdaterede data for udgangsværdier for haglgevær, valgte kommunen, at få udført en støjberegning, så det var muligt at komme videre i sagsbehandlingen af klagerne over støj fra flugtskydningsbanen.

Ulovlig højt støjniveau

I forbindelse med miljøgodkendelsen i 2006 er der ved beregninger af støj fra flugtskydningsbanen benyttet de udgangsværdier for haglgevær, som Miljøstyrelsen anbefalede på det tidspunkt.

Støjniveauet fra flugtskydningsbanen har derfor ikke været ulovligt højt, førend Miljøstyrelsen den 22. marts 2023 udsendte en ny anbefaling til beregning af støjniveauet fra haglgevær.

Der er sket en udvidelse af omfanget af skydetiden:

Der er ikke sket en udvidelse af skydetiden på flugtskydningsbanen. I miljøgodkendelsen har jagtforeningen tilladelse til følgende skydetider på flugtskydningsbanen:

Uddrag fra miljøgodkendelsen

Skydning	Skydetidspunkter
Sommerperioden: 1. maj til 31. august	
Dagskydning, mandag - lørdag: 3 dage	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 09.00 - 16.00
Aftenskydning, mandag - fredag: 1 dag	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00
Stævner/kurser/øvelser: 4 weekender i perioden	Lørdag og dag før helligdag: kl. 09.00 - 20.00 Søn- og helligdage: kl. 09.00 - 18.00
Vinterperioden: 1. september til 30. april	
Dagskydning, mandag – lørdag: 3 dage	Mandag - fredag: kl. 07.00 - 20.00 Lørdag kl. 09.00 - 16.00
Aftenskydning, mandag til fredag: 1 dag	Mandag - fredag kl. 20.00 - 22.00
Stævner/kurser/øvelser: 4 weekender i perioden	Lørdag og dag før helligdag: kl. 09.00 - 20.00 Søn- og helligdage: kl. 09.00 - 18.00

Aftenskydning skal afvikles på samme dag som dagskydning.

De årlige indsendte skydeplaner ligger inden for miljøgodkendelsens rammer. Kommunen har påpeget overfor jagtforeningen, at aftenskydning skal ligge på en dag med dagskydning. Dette vilkår imødekommer jagtforeningen ved at starte tidligere den dag, hvor der er skydning om aftenen.

Det, at jagtforeningen ikke har udnyttet miljøgodkendelsen fuldt ud, betyder ikke, at det er en udvidelse i forhold til miljøgodkendelsen, når de senere udnytter skydetiden fuldt ud. Miljøgodkendelsen bortfalder først, hvis der ikke skydes på banen i 3 på hinanden følgende år – kontinuetsbrud § 78a i Miljøbeskyttelsesloven.

Jagtforeningens medlemstal og antallet af brugere af flugtskydningsbanen er steget markant inden for de seneste år. Det betyder, at aktiviteten den enkelte skydedag også er øget markant. Aktiviteten den enkelte skydedag eller samlet over året (f.eks. antal skud) indgår ikke i vurdering af, hvor mange skydedage flugtskydningsbanen kan tildeles.

Forbruget af lerduer

Forbruget af lerduer er som det bliver nævnt øget markant, og dermed også mængden af affald fra flugtskydningen.

I forbindelse med at jagtforeningen skal søge om miljøgodkendelse til etablering af jordvolde og støjskærme til dæmpning af støjen, vil Syddjurs Kommune samtidig revurdere den gældende miljøgodkendelse.

Ved revurdering af miljøgodkendelsen bliver flugtskydningsbanen omfattet af standardvilkår jf. standardvilkårsbekendtgørelsen (Bek. nr. 2079 af 15. nov. 2021). Vilkårene til skydebaner er angivet under afsnit 15 listepunkt J 203 Udendørs skydebaner. En revurdering af miljøgodkendelsen vil ikke have indflydelse på støjgrænsen eller antal skydedage om ugen, da det fortsat er Miljøstyrelsens vejledning nr. 1/1995 Skydebaner, som benyttes til fastsættelse af støjgrænse og antal skydedage. Revurderingen vil fortrinsvis have indflydelse på håndtering og opbevaring af affald fra flugtskydningen (lerdueskår, patronhylstre, haglskåle og lignende), forebyggelse af jordforurening herunder det primære nedfaldsområde for lerduerne.

Forbud mod driften af flugtskydningsbanen:

Hvis det ikke er muligt at etablere tilstrækkelig støjdæmpende tiltag, så det sikres, at støjgrænsen på 70 dB(A) ikke overskrides, vil Syddjurs Kommune tage sagen op til fornyet vurdering. I yderste konsekvens kan kommunen nedlægge forbud imod fortsat drift og eventuelt forlange flugtskydningsbanen fjernet.

Bemærkninger til sagsbehandlingsforløbet

En eventuel klage over kommunens sagsbehandling skal rettes til [Ankestyrelsen](#).